

רע"פ 19/22 - שיר אייזיק נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 19/22

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקשת: שיר אייזיק

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (השופטת העמיתה ד' ברלינר, 6.12.2021 שניתן על ידי השופטת העמיתה ד' ברלינר, השופט העמית ק' ורדי, והשופטת ש' זמיר

בשם המבקשת: עו"ד יואב נוריאלי

החלטה

1. לפניי בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (השופטת העמיתה ד' ברלינר, השופט העמית ק' ורדי, והשופטת ש' זמיר) ב-עפ"ת 1076-09-21 מיום 6.12.2021, בגדרו נדחה ערעור המבקשת על הכרעת דינה וגזר דינה שניתנו על ידי בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים) (השופטת צ'משה) ב-גמ"ר 10873-03-19 מיום 18.10.2020 ומיום 20.7.2021, בהתאמה.

2. כמתואר בכתב האישום המתוקן, ביום 31.12.2018 בשעה 14:40 או בסמוך לכך, פגעה המבקשת עם רכבה במנוח, מר אליהו דבס ז"ל (להלן: המנוח). פגיעה זו התרחשה בעת שהמבקשת פנתה לכיוון ימין בצומת רחובות "נווה יהושע" ו"ירדן" שברמת-גן - צומת מרומזר בו יש אור ירוק "משותף" לנהגים הפונים ימינה ולהולכי הרגל החוצים את הצומת במעבר החצייה.

הפגיעה ארעה עת שהמנוח חצה באיטיות את הצומת, ובהגיעו כמעט לאמצע מעבר החצייה. מיד לאחר פגיעתה במנוח, המבקשת עצרה את הרכב ויצאה ממנו. כתוצאה מן הפגיעה, המנוח אובחן כסובל מפגיעת ראש קשה, ולמחרת נפטר מפצעיו.

בגין האמור, יוחסה למבקשת בכתב האישום עבירה של גרם מוות ברשלנות, לפי סעיפים 64 ו-40 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה).

3. לאחר שהמבקשת כפרה תחילה במיוחס לה ובאחריותה לתאונה, בתום הליך גישור בין הצדדים נחתם הסדר טיעון הכולל "הסדר מסגרת" באשר לרכיב המאסר אשר יושת על המבקשת. לפי ההסדר, המשיבה תטען להטלת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה למשך 12 חודשים, והמבקשת תהא רשאית לעתור למאסר בפועל אשר אורכו לא יפחת מ-9 חודשים, אשר יכול וירוצה בדרך של עבודות שירות. משכך, לאחר שהמבקשת הודתה בעובדות כתב האישום המתוקן, בית משפט השלום הרשיעה בעבירה שיוחסה לה.

4. בגזר הדין, בית משפט השלום עמד על חומרת העבירה בה הורשעה המבקשת, אשר גרמה לגדיעת חייו של המנוח; על הצער, הכאב והאובדן שנגרמו לבני משפחתו, וכן על הצורך בשמירה על קדושת החיים ועל ביטחונם של המשתמשים בדרך. עוד עמד בית המשפט על דרגת רשלנותה הגבוהה והחמורה של המבקשת אשר בהכירה את הצומת בה התרחשה התאונה, לא התאימה את מהירות נסיעתה לתנאי הדרך, למעבר החצייה המסומן היטב ולרמזור שהתריע על מתן זכות קדימה להולכי רגל; וזאת, על אף שדה הראייה הפתוח שהיה לה באותה העת.

לזכות המבקשת, נשקלו לקולא, בין היתר, גילה הצעיר – היותה בת 26 שנים בלבד; נסיבות חייה; הודאתה בעבירה שיוחסה לה ונטילת אחריותה על קרות התאונה; תסקיר שירות המבחן החיובי שהוגש בעניינה, בו הומלץ על ענישה שיקומית באופן של ריצוי עונש מאסרה בדרך של עבודות שירות; וכן השלכות הענישה בתיק זה על עתיד חייה.

5. לבסוף, בית המשפט סבר כי לנוכח התוצאה הקטלנית כמו גם מדיניות הענישה הנהוגה, יש להטיל על המבקשת עונש "מאסר בפועל של ממש" ולא ניתן להסתפק בהטלת עונש מאסר אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות.

אשר על כן, נגזרו על המבקשת 11 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה; 12 חודשי מאסר על תנאי לבל תעבור עבירות של נהיגה בזמן פסילה או גרימת מוות ברשלנות, למשך 3 שנים; פסילת רישיון נהיגה למשך 10 שנים; 12 חודשי פסילה על תנאי לבל תעבור את העבירה בה הורשעה או אחת מהעבירות המפורטות בתוספת הראשונה או השנייה לפקודת התעבורה, למשך 3 שנים; וכן פיצוי כספי למשפחת המנוח בסך 20,000 ש"ח.

6. המבקשת הגישה ערעור לבית המשפט המחוזי – כאשר לטענתה נפל פגם או כשל בייצוג אשר הביאה להסכים להסדר הטיעון שאותו לא הבינה לאשורו, מאחר שבא כוחה דאז הטעה אותה לחשוב כי העונש שיוטל עליה יהיה 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות. משכך, ביקשה לחזור בה מהודאתה; בנוסף, טענה כי בית משפט השלום שגה בקביעתו כי דרגת רשלנותה היא ברף העליון; וכי גזר הדין לוקה ב"הבניה שגויה של מתחם הענישה" נוכח הפגם שנפל בהתייחסותו לשיקולי השיקום.

7. ערעור המבקשת נדחה.

בתמצית יתואר, כי בית המשפט המחוזי קבע כי חרף התנהלותו של בא כוחה דאז, מפרוטוקול הדיון בבית משפט השלום עולה כי המערערת הבינה את ההסדר לאשורו בטרם הודאתה ובוודאי לפני השמעת הטיעונים לעונש כי בית המשפט יכול להטיל עליה עונש מאסר מאחורי סורג ובריה בהתאם להסדר הטיעון. עוד ידעה, כי בית המשפט אף אינו מחויב להסדר הטיעון. כמו כן נומק, כי מסקנה זו מתחייבת גם מאחר שצוין בתסקיר שירות המבחן חששה של המבקשת מפני "ענישה מחמירה של מאסר לריצוי בכלא".

אשר על כן, נקבע כי לא מתקיימים "נימוקים מיוחדים" המצדיקים לקבל את הבקשה לחזרה מהודאה, וניכר שהסדר הטיעון שירת בזמנו את מטרותיה של המבקשת אשר בחרה לחתום עליו מתוך רצון חופשי והבנה מלאה.

עוד נקבע, כי מאחר שמעבר החצייה הוא "מבצרו של הולך הרגל" ותאונה שמתרחשת בו "מצביעה על רשלנות קשה", לא נפל פגם באופן בו סיווג בית משפט השלום את מידת רשלנותה של המבקשת. כמו כן, צוין כי הנסיבות במקרה דנן כמו גם האינטרס הציבורי, מחייבים הטלת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה, וכי העונש שהוטל על המבקשת עולה בקנה אחד עם מגמת הענישה הנוהגת במקרים מעין אלה.

8. מכאן הבקשה שלפניי.

לשיטת המבקשת, עניינה מעורר שאלה עקרונית על אודות דינה של הסכמה להסדר טיעון אשר הבנתו "שגויה מן היסוד" נוכח "כשל בייצוג". לטענתה, אף אם האפשרות של ריצוי עונש המאסר בפועל מאחורי סורג ובריה עלתה בשיחותיה עם בא כוחה דאז, הרי שמצג השווא שהציג לה לפיו עונש המאסר בפועל ירוצה בדרך של עבודות שירות - היה חלק בלתי נפרד מיכולתה להבין ולהעריך נכונה את הסדר הטיעון. לפיכך ומשלא הבינה כראוי את משמעות הסדר הטיעון, יש להתיר לה לחזור בה מהודאתה.

9. דין הבקשה להידחות.

הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד, המעוררים סוגיה משפטית עקרונית, החורגת מענייני הפרטי של המבקש, או כאשר מתעורר חשש כי נגרם לו עיוות דין מהותי או אי צדק קיצוני (רע"פ 1536/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (1.3.2020); רע"פ 5052/21 בןשלמה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (11.8.2021)).

חרף האצטלה "העקרונית" שהמבקשת מנסה לשוות לטענותיה, עניינה אינו נמנה עם מקרים חריגים אלו, ואף אינו סבור כי מתקיימים שיקולי צדק המצדיקים ליתן רשות ערעור. די בכך כדי לדחות את בקשתה.

10. למעלה מן הנדרש, אף לגופם של דברים לא מצאתי טעם של ממש בטענות המבקשת. סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, קובע בזו הלשון:

עמוד 3

"הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאה ואבכל שלב של המשפט לחזור בומן ההודיה, כולה אומקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו".

11. כפי שנקבע פעמים רבות, בקשת נאשם לחזור בו מהודייתו לאחר מתן גזר הדין לא תינתן אלא במקרים חריגים בלבד, בהם עולה ממכלול הנסיבות חשש ממשי שהנאשם הודה באשמה בניגוד לרצונו החופשי, או ללא שהוא מבין את משמעות הודייתו או את משמעות הסדר הטיעון. כך למשל, בנסיבות בהן הנאשם לא קיבל ייצוג משפטי או שהיה כשל בייצוג, או במקרים שבהם בית המשפט לא הזהיר את הנאשם כי הוא אינו מחויב לכבד את הסדר הטיעון (ע"פ 7931/18 פלוני' מדינת ישראל, פסקה 9 (30.9.2020); ע"פ 279/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (25.9.2019)).

במקרה דנן, על אף טענותיה של המבקשת על כשל בייצוגה, איני רואה להתערב בקביעת בית המשפט המחוזי כי היא הבינה הבן היטב את משמעות הודאתה, הגם שקיוותה כי יוטל עליה עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות – מפרוטוקול הדיון שהתקיים ביום 18.10.2020, עולה כי טרם הודאתה הצהירה המבקשת כדלקמן:

"כתב האישום הוקרא לי, אני מבינה את תוכנו ומודה במיוחס לי, זאת במסגרת הסדר. אני מודעת לכך כי אין בשליחתי לממונה על עבודות השירות או לשירות המבחן כדי ליצור ציפייה לעניין העונש שייגזר עליי בסופו של יום על ידי בית המשפט.

לשאלת בית המשפט, היה ובית המשפט יגזור עליי עונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות, אני מסכימה לבצע עבודות שירות" (פרוטוקול הדיון מיום 18.10.2020, עמוד 12, שורות 24-28) [ההדגשות הוספו - י' א'].

ובהמשך הפרוטוקול הודגש:

"בית המשפט מבהיר כי אינו כבול בהסדר הטיעון" (שם, עמוד 13, שורה 15).

אף בתום הדיון בית המשפט שב וציין:

"המזכירות תשלח העתק מפרוטוקול הדיון [...] לממונה על עבודות שירות לצורך בחינת התאמת הנאשמת לביצוע עבודות שירות במידה וזה העונש שייגזר עליה. [...]"

מובהר בזאת לנאשמת כי עליה לשתף פעולה עם שירות המבחן וכי אין בשליחתה לשירות המבחן או לממונה על עבודות השירות כדי ליצור ציפייה לעניין העונש שייגזר עליה בסופו של יום" (שם, עמוד 14, שורות 11-13; 19-20) [ההדגשות הוספו - י' א'].

משכך, וכעולה גם מדברי בא כוחה דאז ובא כוח המשיבה (פרוטוקול הדיון מיום 18.10.2020, עמוד 12, שורות 7-8, 20-21) – הסכמת המבקשת להסדר הטיעון ניתנה לאחר שהבינה את משמעותו, טיבו והשלכותיו. על כן, אין לקבל את טענתה הנוכחית כי האופן בו הבינה אותו היה "שגוי מן היסוד".

יובהר, כי בהקשר זה לא נעלמו מעיני קביעותיו הנחרצות של בית המשפט המחוזי בדבר התנהלות בא כוחה של המבקשת דאז. עם זאת, בהינתן כאמור שמהותו וטיבו של הסדר הטיעון הובהרו למבקשת על ידי בית המשפט באופן ישיר ובלתי אמצעי, אין בכך כדי לשנות מן התוצאה האמורה.

12. זאת ועוד, לשלב הדיוני בו הנאשם מבקש לחזור בו מהודייתו משמעות רבה. כאשר מדובר בבקשה שהוגשה לראשונה לאחר מתן גזר הדין – עיתוי זה מעורר את החשש שזו הוגשה בשל אי-שביעות הנאשם מהעונש שהוטל עליו (ע"פ 5401/18 פלוגיני' מדינת ישראל, פסקה 20 (5.2.2019)). גם מטעם זה, איני רואה להתערב בפסק דינו של בית המשפט המחוזי אשר דחה את בקשת המבקשת לחזור בה מהודאתה בחלוף למעלה מ-10 חודשים מיום שניתנה, ולאחר מתן גזר הדין.

13. עוד אציין, כי העונש שהוטל על המבקשת הולם את חומרת העבירה שביצעה, אשר תוצאתה הקשה היא קיפוח חייו של המנוח. על כן, העונש שנגזר אינו סוטה ממדיניות הענישה הנהוגה, וכן אף לא מהסכמת הצדדים כפי שזו גובשה במסגרת הסדר הטיעון.

14. אשרעלכן, הבקשה נדחית.

המבקשת תתייצב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליה ביום 1.2.2022 עד השעה 12:00 בכלא נווה תרצה, כשברשותה תעודת זהות או דרכון. על המבקשת לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, ח' בשבט התשפ"ב (10.1.2022).

ש ו פ ט